

آیین‌نامه

طبیعت گردی

شماره : 27315ت33536هـ

تاریخ : 1384.05.05

سازمان حفاظت محیط زیست وزارت جهادکشاورزی
سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

هیأت وزیران در جلسه مورخ 1384.5.2 بنا به پیشنهاد مشترک وزارت جهادکشاورزی،
سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری موضوع نامه شماره
841.1.4116 مورخ 1384.4.21 سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و
هشتم قانون اساسی جمهوریاسلامی ایران آیین‌نامه طبیعت گردی را به شرح زیر تصویب
نمود:

آیین‌نامه طبیعت گردی

- ماده 1 منظور از طبیعت گردی (اکوتوریسم) عبارت است از برآوردن تمنیات و تمایلات
خردمندانه وانسانی گردشگران طبیعت در محیطی طبیعی، فرهنگی، آموزشی و غیرمصرفی و
به صورت پایدار و در حد ظرفیت قابل تحمل با حداقل تاثیر منفی بر محیط طبیعی و
فرهنگی تحت شرایط و ضوابطی که ضمن حفظ محیط زیست و فرهنگ بومی و ارزشهای آن،
امکان رشد اقتصادی و محلی را فراهم آورد.
- ماده 2 به منظور سیاستگذاری و هماهنگی در زمینه توسعه طبیعت گردی و تسهیل و هدایت
فعاليتها وامور مندرج در این مقررات کمیته ملی طبیعت گردی (اکوتوریسم) مرکب از
معاونین وزارت جهادکشاورزی سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی
گردشگری و یک نفر از متخصصین مجربطبیعت گردی کشور به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی
و گردشگری و تایید نمایندگان دو دستگاه دیگرتشکیل می‌شود.
- ماده 3 - وظایف کمیته ملی طبیعت گردی به شرح زیر است:
الف - تدوین سیاستهای توسعه طبیعت گردی در کشور.
ب- هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط در امر اکوتوریسم به منظور فراهم کردن زمینه
توسعه گردشگری طبیعی در کشور.
ج- معرفی مناطق و محدوده های مستعد طبیعت گردی در محیط ها و نقاط مناسب جنگلی،
کوهستانی، مرتعی، بیابانی و دریایی.
د- تعیین ضوابط تاسیس مناطق نمونه طبیعت گردی ه فراهم کردن زمینه سرمایه گذاری
بخش غیردولتی و جلب حمایت بخشهای دولتی و غیردولتی جهت تحقق اهداف و مقاصد مقرر در
این مقررات.
و- تشویق و ترویج فرهنگ طبیعت دوستی و طبیعت گردی و اجرای برنامه های آموزشی و
اطلاع رسانی در این زمینه.

- ز- تصویب شرایط و دستورالعمل‌های تخصصی و فنی و مؤسسات طبیعت گردی و تایید صلاحیت و نظارت بر نحوه فعالیت آنها.
- ح- حمایت و پشتیبانی از مؤسسات دارای مجوز فعالیت طبیعت گردی و کانونها و جوامع محلی و غیردولتی واجد صلاحیت و فعال در این زمینه.
- ط- هماهنگی و نظارت و پیگیری به منظور پیشنهاد و تخصیص اعتبارات موردنیاز اجرای برنامه های طبیعت گردی.
- ی- فراهم کردن زمینه استفاده از منابع مالی موضوع ماده (11) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و توسعه طبیعت گردی.
- ک- پیشنهاد ضوابط و پیگیری برنامه ریزی و طراحی جهت احیاء مناطق مستعد طبیعت گردی که در حال حاضر تخریب شده و یا به مصارف دیگری اختصاص یافته اند.
- ل- اجرای سایر وظایف و اختیارات که در این مقررات برای کمیته ملی تعیین شده است.
- تبصره- تصمیمات کمیته ملی طبیعت گردی به اتفاق آراء صورت می گیرد.
- آیین نامه داخلی و زمان و نحوه تشکیل و اداره جلسات و ابلاغ تصمیمات و محل دبیرخانه و وظایف آن مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط کمیته ملی طبیعت گردی تهیه و به تایید روسای سازمانهای مذکور در این آیین نامه می رسد.
- ماده 4- برنامه طبیعت گردی شامل موارد زیر می شود:
- الف- طبیعت گردی متمرکز که از طریق استقرار در مراکز اقامتی و مرکز بازدیدکنندگان یا بازدیدهای چندروزه صورت می گیرد.
- ب- طبیعت گردی غیر متمرکز متضمن بازدیدهای کوتاه مدت با وسایل و امکانات غیرثابت می باشد.
- تبصره- ایجاد هرگونه تاسیسات و امکانات اقامتگاهی و گردشگری از قبیل کمپینگ و چادر و سایر تسهیلات باید هماهنگ با شرایط محیط و خصوصیات طبیعی و فرهنگی منطقه بوده و با رعایت ضوابط و مقررات مربوط به تایید کمیته ملی گردشگری رسیده و مجوز لازم اخذ شده باشد.
- ایجاد تاسیسات و امکانات مذکور در مناطق چهارگانه موکول به کسب مجوز سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.
- ماده 5- طرحهای طبیعت گردی با رعایت ضوابط و مقررات و تایید دستگاه مربوط ممکن است در بخشهایی از مناطق زیر که دارای جاذبه های و ویژگیهای خاص طبیعت گردی باشند تهیه و پس از تصویب کمیته ملی به مرحله اجرا درآیند:
- الف- منابع طبیعی ملی تحت اختیار و مدیریت سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور.
- ب- مناطق چهارگانه و تالابها و مناطق شکار ممنوع تحت اختیار و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست.
- ج - مناطق دارای جاذبه های طبیعی واقع در محدوده های فرهنگی، تاریخی و باستانی تحت اختیار سازمان میراث فرهنگی و گردشگری.
- 5 - محدوده های مناسب واقع در املاک و مستثنیات قانونی اشخاص با رعایت حقوق ایشان که امکان و استعداد لازم جهت اجرای برنامه طبیعت گردی را داشته باشند.
- و سایر مناطقی که دارای جاذبه های طبیعت گردی بوده و در حال حاضر تخریب شده و یا به کاربردهای دیگری اختصاص یافته اند، پس از احیاء و یا تغییر در شیوه بهره برداری به طرح های موضوع این ماده اختصاص می یابند.

ماده 6 - اجرای برنامه های گردشگری باید تحت نظر و راهنمایی، راهنمایان گردشگری که صلاحیت آنان به تایید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می رسد، صورت می گیرد. تبصره شرایط و ضوابط تخصصی و فنی راهنمایان گردشگری و مؤسسات طبیعت گردی توسط کمیته ملی گردشگری تعیین خواهد شد.

ماده 7- اجرای طرحها و پروژه های بزرگ گردشگری طبیعی باید براساس مصوبه شماره 237 مورخ 1381.3.21 شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی زیست محیطی قرار گیرد. ضوابط ارزیابی طرحها و پروژه های یادشده توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده 8- اجرای برنامه های شکار و صید در کشور کماکان تابع مقررات و ضوابط سازمان حفاظت محیط زیست می باشد ولی صلاحیت متقاضیان و موسساتی که مبادرت به تنظیم و اجرای برنامه شکار برای خارجیان در ایران می نمایند باید از جهت فنی به تایید کمیته ملی گردشگری نیز برسد.

ماده 9- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است در امر سرمایه گذاری بخشهای غیردولتی به منظورافزایش جمعیت حیات وحش از طریق تکثیر و پرورش جانوران وحشی و صدور پروانه های شکار درمناطق مصوب کمیته ملی تسریع و همکاری لازم را وفق قانون و مقررات شکار و صید آیین نامه اجرایی مربوط به عمل آورد. محمدرضا عارف - معاون اول رییس جمهور